

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>

Wie door zijn beroep te maken krijgt met huiselijk geweld (zoals leerkrachten, huisartsen en hulpverleners), vindt het soms lastig om hulp te bieden. Daarom bestaat er een meldcode om hen te helpen.

Waarom een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is bedoeld voor professionals. Het is een stappenplan dat zij kunnen gebruiken als ze vermoedens van mishandeling hebben.

Onderzoek wijst uit dat hulpverleners, zorgverleners en leerkrachten die met een meldcode werken 3 keer zo vaak ingrijpen als collega's die zo'n code niet voorhanden hebben.

Organisaties en zelfstandige beroepsbeoefenaren stellen zo'n code zelf op. Hiervoor is het Basismodel van de meldcode beschikbaar. Het basismodel is zo geschreven dat het makkelijk kan worden aangepast voor de eigen organisatie of praktijk.

Het gaat om een meldcode voor: huiselijk geweld, kindermishandeling, seksueel geweld, vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis), eer gerelateerd geweld (waaronder huwelijksdwang) en ouderenmishandeling.

Stappenplan meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Een meldcode beschrijft in stappen wat bijvoorbeeld een arts, verpleegkundige of leerkracht moet doen. In het Basismodel meldcode is toegelicht welke 5 stappen in elk geval in de meldcode moeten staan.

Stap 1: in kaart brengen van signalen.

Stap 2: overleggen met een collega en eventueel raadplegen van het advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld.

Stap 3: gesprek met de cliënt.

Stap 4: wegen van het geweld of de kindermishandeling.

Stap 5: beslissen: hulp organiseren of melden.

Dit stappenplan is een algemene schets. Bij signalen van eer gerelateerd geweld of van vrouwelijke genitale verminking, zijn soms aanvullende stappen nodig. Organisaties geven in hun eigen meldcode aan wie de stappen moet doorlopen. Bijvoorbeeld een leerkracht die huiselijk geweld heeft gesignaleerd of een schoolmaatschappelijk werker.

Meldcode verplichten

Het gebruik van een meldcode heeft effect. Professionals moeten daarom verplicht met een meldcode gaan werken als zij een signaal krijgen van huiselijk geweld. De ministerraad heeft ingestemd met het wetsvoorstel dat dit regelt.

In dit wetsvoorstel staat dat organisaties en professionals in 6 sectoren een meldcode moeten hebben: gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie.

Meldcode is geen meldplicht

Een verplichte meldcode is iets anders dan een meldplicht. Bij een meldplicht moet de professional zijn vermoeden van geweld melden bij andere instanties, bijvoorbeeld bij een Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of Steunpunten Huiselijk Geweld. Die verplichting bestaat niet bij een meldcode.

Door te werken met een meldcode blijft de beslissing om vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling wel of niet te melden, berusten bij de professional. Het stappenplan van de meldcode biedt hem bij die afweging houvast.

Toolkit meldcode: hulpmiddelen gebruik van de meldcode

[Basisdocument Het afwegingskader in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling](#)

Alleen het ontwikkelen van een meldcode is niet voldoende, hij moet ook worden gebruikt.

Om professionals hierbij te helpen, is de toolkit meldcode beschikbaar. In de toolkit staan bijvoorbeeld checklists en opleidingen die professionals kunnen volgen.

De overheid stimuleert managers en professionals de verplichte meldcode in hun organisatie bekend te maken. Hiervoor biedt de toolkit meldcode onder andere een standaardpresentatie die zij kunnen geven, bijvoorbeeld tijdens een teamoverleg.